

Základní škola Zachar, Kroměříž, příspěvková organizace

Pracovní list

Předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Opakování vzdělávací celku: Lidské tělo.

Je pravda, že ...?

Před čtením odhadni a vepiš do levého sloupečku odpovědi ANO/ NE.

Před čtením		Po čtení
	Je pravda, že pokud spíte v chladné místnosti, nemůže se vám zdát zlý sen?	
	Je pravda, že novorozené dítě má v těle víc kostí než dospělý člověk?	
	Je pravda, že největším svalem lidského těla je sval na paži (biceps)?	
	Je pravda, že nejmenší částí lidského těla je buňka?	
	Je pravda, že ve dne je mozek aktivnější než v noci?	
	Je pravda, že při výdechu z těla odchází odpadní plyn?	
	Je pravda, že nejostřejším zubem v ústech je stolička?	
	Je pravda, že při kýchnutí fouká z nosu vzduch rychleji, než může jet auto po dálnici?	
	Je pravda, že dýchání zajišťují plíce?	
	Je pravda, že při úsměvu zapojíme více svalů než při zamračení?	

Teď si přečti text na druhé straně a odpověz na otázky znovu, tentokrát do pravého sloupečku.

Lidské tělo

Lidské tělo je jedním z nejpozoruhodnějších a nejsložitějších věcí na světě. Tělo tvoří tisíce částí a každá má nějakou důležitou funkci. Důležité jsou nehty, oční víčka, mozek, plíce a mnoho dalšího. Základní a nejmenší částí každého těla je buňka. Buňka je tak malá, že ji můžeme vidět jen pod mikroskopem.

Když si poklepete na hlavu nebo zmáčknete ruku, ucítíte pod kůží kosti. Kosti jsou velmi tuhý a pevný materiál, který vytváří kostru. Kostra drží pohromadě celé tělo. Lebka a žebra navíc chrání životně důležité orgány – srdce a mozek. Tělo novorozence má přibližně 300 kostí, ale dospělý člověk jich má jen 206. Je to způsobeno tím, že se některé kosti růstem spojí.

Pohyb kostí umožňují svaly. Svaly bychom mohli přirovnat ke svazkům gumiček, připevněným na kostře. Každý sval může pohybovat tou kostí, ke které je upevněn. Největším svalem na lidském těle je sval, na kterém sedíte – velký sval hýžděový. Na úsměv je potřeba 17 druhů svalů, na zamračení 43.

Tělo potřebuje k životu neustálý přísun kyslíku. Dýchání zajišťují plíce. Bez jídla a bez pití člověk přežije několik dní, ale plíce potřebují dýchat téměř neustále. Když se nadechneme, plíce přenášejí kyslík ze vzduchu do krve, která jej pak rozvádí pomocí srdce k buňkám celého těla. Buňky při své činnosti vytvářejí odpadní plyn, kterého se tělo zbavuje výdechem. Při kýchnutí fouká vzduch z nosu rychlostí 160 km za hodinu, to je rychlejší než maximální povolená rychlost na dálnici. Vaše levá plíce je menší než pravá plíce, protože ta musí udělat místo pro srdce.

Ústa a zuby slouží k různým účelům. Jazyk a zuby používáme ke žvýkání potravy i k mluvení. Lidé mají dvoje zuby – dětské neboli mléčné, které později vypadnou a nahradí je zuby stálé. Mléčný chrup má celkem 20 zubů a stálý chrup se obvykle skládá ze 32 zubů. V ústech je několik druhů zubů. Nejostřejšími zuby jsou řezáky, které slouží k ukousnutí potravy. K rozměňování a žvýkání jídla slouží lidem stoličky.

Spánek je pro tělo také velice důležitý. Během spánku tělo odpočívá a nabírá energii na další den. Zajímavostí je, že mozek je v noci mnohem aktivnější než ve dne. Zpracovává totiž data získaná přes den. Čím chladnější je místnost, ve které spíte, tím větší je pravděpodobnost, že se vám bude zdát zlý sen.

Vypracovala: Mgr. Eva Zlámalová